

Aan de Rekenkamer gemeente Beesel

VERZONDEN 10 SEP. 2024

Reuver: 3 september 2024 verzenddatum:
zaaknummer: 381889
onderwerp: Bestuurlijke reactie aan de rekenkamer over het onderzoek 'Vitale verenigingen
doel of middel?'

Geachte Rekenkamer,

U heeft onderzoek gedaan naar de bijdrage van het lokaal beleid aan de vitaliteit en toekomstbestendigheid van het verenigingsleven in de gemeente Beesel. Wij hebben het onderzoeksrapport 'Vitale verenigingen doel of middel?' ontvangen ten behoeve van bestuurlijk wederhoor.

Reactie op de algemene conclusies

Wij danken u voor dit onderzoek en het onderzoeksrapport. Wij zijn verheugd dat u het belang dat wij hechten aan een vitaal verenigingsleven terugleest in onze beleidsdocumenten.

Uw conclusie dat wij verenigingen als vanzelfsprekende partners zien die bijdragen aan onze gemeentelijke doelen, zien wij als een compliment. Dit komt ook tot uiting in onze strategische visie Blij in Beesel. In het kader van 'gewoon samen doen' vinden we het belangrijk om continu in contact te staan met onze verenigingen en samen te werken aan (toekomstige) uitdagingen. Voor ons zijn verenigingen het cement van de samenleving.

Wij zijn van mening dat verenigingen met hun reguliere activiteiten bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen en verstrekken daarom ook subsidie in het belang van vitale verenigingen. Aanvullend hebben we diverse regelingen en voorzieningen (o.a. investeringen, leges, compensatie OZB en vrijwilligersverzekering) die eveneens bijdragen aan het behoud van een levendig verenigingsleven in onze gemeente.

Reactie op de aanbevelingen

In het rapport doet u ook enkele aanbevelingen, waarvoor dank. Deze stellen ons in staat om de subsidiering en facilitering van de verenigingen in de gemeente Beesel nog beter af te stemmen op ons beleid en de behoefte van de verenigingen.

Kijk voor
actuele openingstijden
op onze website
www.beesel.nl

Raadhuisplein 1
5953 AL Reuver

Postbus 4750
5953 ZK Reuver

T 077 474 92 92
F 077 474 58 88

www.beesel.nl
info@beesel.nl

BNG 28.50.00.780
IBAN: NL50BNGH0285000780
BIC: BNGHNL2G
KvK nummer: 14130743

Onderstaand geven wij onze reactie op uw aanbevelingen.

Beleid

1. *Overweeg specifiek verenigingsbeleid op te stellen met aandacht voor de vitaliteit van verenigingen. Denk hierbij aan vrijwilligersverzekeringen en -vergoedingen, verenigingsondersteuning en huisvesting.*

Verenigingsbeleid maakt integraal onderdeel uit van onze beleidsnota's binnen het Sociaal Domein. Zo houden we rekening met de specifieke aard van verenigingen, zoals cultuur, sport, jeugd, maatschappelijk. Dat wil niet zeggen dat we verenigingen enkel zien als middel om onze doelen te bereiken. We hebben veel regelingen om verenigingen te faciliteren en te waarderen. Uw bevinding dat dit niet expliciet naar voren komt in de diverse beleidsnota's klopt. Bij de toekomstige herijking van deze beleidsstukken zullen we hier aandacht aan besteden. Tot die tijd zorgen we ervoor dat hetgeen we te bieden hebben voor verenigingen goed vindbaar is. De verenigingsondersteuner speelt hierin een belangrijke rol.

2. *Bepaal als gemeente wat het beoogd effect is dat je wilt bereiken en welke activiteiten en resultaten daaraan kunnen bijdragen.*

Ter voorbereiding op de herijking van het subsidiebeleid hebben we in 2023 een probleemanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse hebben we geconcludeerd dat in de subsidieregelingen weinig tot geen doelstellingen en voorwaarden zijn opgenomen. We hebben het subsidiebeleid daarom herijkt op basis van onderstaande kaders:

- Verbeteren van grondslagen: er moeten deugdelijke grondslagen zijn voor de subsidies die de gemeente Beesel verstrekt.
- Opstellen van doelstellingen en nadere voorwaarden verbonden worden aan de subsidieregelingen, onder andere gelet op wederkerigheid.
- Nagaan of subsidies eerlijk verdeeld worden onder vrijwilligersorganisaties. Het moet voor de vrijwilligersorganisaties duidelijk zijn waarom ze welk subsidiebedrag ontvangen.
- Er moeten mogelijkheden zijn om na te gaan of de subsidie ook is besteed aan de activiteiten waarvoor de subsidie was bedoeld: kortom meer mogelijkheden tot verantwoording.
- Er moet een subsidieverordening zijn die werkbaar is voor vrijwilligersorganisaties maar ook de ambtelijke organisatie;

Op basis van deze kaders heeft de gemeenteraad in juli jl. de nieuwe Algemene subsidieverordening gemeente Beesel vastgesteld. In het derde kwartaal van dit jaar volgen de subsidieregelingen, waarin doelen en activiteiten waarvoor subsidie kan worden aangevraagd duidelijk worden beschreven.

Daarnaast hanteren we in de gemeente Beesel het uitgangspunt dat een vereniging ook een vereniging moet kunnen blijven.

Uitvoering

3. *Breng samenhang aan in de wijze waarop verschillende verenigingen worden ondersteund. Gebruik daarbij eenduidige termen en maak op een eenvoudige manier inzichtelijk waar verenigingen een beroep op kunnen doen en wat van hen wordt verwacht. Daarbij hoort ook het tijdig opschonen en op een juiste wijze onderling verwijzen naar de regelingen.*

Deze aanbevelingen nemen we direct mee in de herijking van het subsidiebeleid. In het derde kwartaal 2024 stellen we subsidieregelingen op, die hetzelfde zijn

opgebouwd en daardoor eenduidig zijn voor verenigingen. Na vaststelling van de nieuwe subsidieregelingen trekken we de oude subsidieregelingen in.

Verenigingen gaven tijdens het participatietraject aan dat het subsidieproces niet duidelijk is. We verbeteren daarom de communicatie- en informatievoorzieningen rondom dit proces.

4. *Geef aandacht aan verenigingsondersteuning en voor de uitdagingen waarmee verenigingen nu en in de nabije toekomst te maken krijgen (zoals teruglopende belangstelling, vergrijzing, wet- en regelgeving. Inventariseer deze gezamenlijk met vertegenwoordigers van verenigingen en zoek gezamenlijk naar oplossingen.*

Wij realiseren ons dat de uitdagingen voor verenigingen groot zijn. Om hen hierin te ondersteunen hebben we een verenigingsondersteuner aangesteld. Deze heeft periodiek gesprekken met verenigingen en fungeert als vraagbaak. De uitvoeringsagenda van de verenigingsondersteuner wordt mede bepaald aan de hand van de input van verenigingen. Tijdens bijvoorbeeld de Sportakkoord-avonden bespreken we samen met sportverenigingen (toekomstige) uitdagingen en kijken hoe we hierin gezamenlijk kunnen optrekken.

Vanuit de algemene werkwijze in de gemeente Beesel – *het zijn van een gemeente in gemeenschap* – zetten we ook in algemene zin in om zo laagdrempelig mogelijk te werken. Bij subsidieaanvragen, vergunningsaanvragen (evenementen) en dergelijke denken wij altijd proactief mee en vanuit mogelijkheden.

Monitoring

5. *Maak de toekomstbestendigheid van verenigingen onderdeel van de verantwoording, beschikking en gespreksvoering. Agendeer dit periodiek op de agenda van de raad.*

In de nieuwe subsidieregelingen nemen we doelstellingen en voorwaarden op die ons meer inzicht geven in de toekomstbestendigheid van onze verenigingen. Als de subsidieverantwoording hier aanleiding tot geeft, gaan we hierover in gesprek met de vereniging.

We informeren de raad via de bestuursrapportages over subsidieverstrekkings. Hierin vermelden we afwijkingen ten opzichte van de subsidies die zijn begroot. Informatievoorziening op het niveau van de subsidieregelingen koppelen we aan de beleidscyclus. Daarnaast regelt de Wet open overheid (Woo) welke overheidsinformatie openbaar is. Overheidsorganisaties moeten informatie over wat zij doen en waarom uit zichzelf geven of als iemand daarom vraagt. Voor subsidies richten we hiervoor een subsidieregister in. Het streven is dat dit register op 1 januari 2025 operationeel is.

Bij de voortgang en evaluatie van de genoemde beleidsdocumenten Sociaal Domein breed heeft de toekomstbestendigheid van verenigingen ook onze aandacht. Dit delen we uiteraard ook met de gemeenteraad.

6. *Bepaal op basis van een beperkt aantal kengetallen hoe u de vitaliteit van uw verenigingen wilt volgen, zoals het aandeel inwoners (per leeftijdscategorie) dat lid is van een vereniging of in verenigingsverband actief is.*

Om inzicht te krijgen in de effecten van ons beleid maken we gebruik van de GGD-monitors voor jeugd en ouderen/volwassen. Een van de indicatoren voor de beleidsknop 'Sociale leefomgeving' is het percentage inwoners dat lid is van een vereniging. Het is ons streven dat dit gelijk blijft of stijgt. Met De GGD-monitors krijgen we hier elke vier jaar inzicht in.

Wij realiseren ons dat dit slechts beperkt inzicht geeft in de vitaliteit van onze verenigingen. We nemen deze aanbeveling ter harte en gaan verder onderzoeken welke kengetallen ons helpen om de vitaliteit van verenigen te kunnen volgen, zonder daarbij de verenigingen te veel te belasten.

Tot slot

7. *Voer bij de totstandkoming van beleid de discussie over de rol van de verenigingen en op welke wijze deze op een volwaardige wijze een plek hierin krijgen.*

De beleidsnota's waarin een rol is weggelegd voor verenigingen zijn onder andere: Samen Fit Sportakkoord, Lokaal Jeugdbeleid en Gezondheid-Wmo, cultuur. Deze hebben een looptijd van 2023 tot en met 2026. Bij de herijking van deze nota's nemen we deze aanbeveling zeker mee.

Wij danken u voor de kwaliteitsimpuls die wij hiermee geven aan inhoud en proces voor de vitaliteit en toekomstbestendigheid onze verenigingen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Beesel,

F.J.M. Nillesen,
secretaris

B.C.M. Vostermans,
burgemeester